

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

11. juni 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 247 (Alm. del) af 2. juni 2020 stillet efter ønske fra Torsten Schack Pedersen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvorfor et forventet fald i den potentielle produktion på 1,5 pct. og et fald i investeringerne på 12 pct. ikke forventes at påvirke de underliggende økonomiske strukturer, og dermed skønnet for den strukturelle saldo?

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at *Finansudvalgets spørgsmål nr. 247 og nr. 248 (Alm. del) af 2. juni 2020* besvares samlet nedenfor. Spørgsmålene omhandler således:

- Vil ministeren redegøre for, hvorfor et forventet fald i den potentielle produktion på 1,5 pct. og et fald i investeringerne på 12 pct. ikke forventes at påvirke de underliggende økonomiske strukturer, og dermed skønnet for den strukturelle saldo?
- Vil ministeren redegøre for, om regeringen forventer, at krisen ud fra de nuværende oplysninger vil påvirke skønnet for den strukturelle saldo og råderummet i årene efter 2021?

I forhold til spørgsmålene bemærkes indledningsvist, at dansk økonomi havde et stærkt udgangspunkt inden krisen med lav gæld, sunde strukturer og fremgang i den strukturelle beskæftigelse. Det vurderes fortsat at være tilfældet. Hjælpepakkerne i 2020 er midlertidige og belaster dermed ikke den finanspolitiske holdbarhed nævneværdigt. Danmark har den højeste kreditvurdering (AAA-rating) fra de toneangivende kreditvurderingsinstitutter.

Det bemærkes desuden, at den strukturelle saldo er et skøn for den underliggende stilling på de offentlige finanser – dvs. hvor der korrigeres for midlertidige forhold, herunder påvirkning af de offentlige finanser afledt af konjunktursituationen, engangsforhold mv.

I forbindelse med *Økonomisk Redegørelse*, maj 2020 blev der udarbejdet opdaterede skøn for konjunkturudsigter og offentlige finanser mv. i 2020 og 2021.

Den strukturelle offentlige saldo skønnes ligesom i decembervurderingen til -0,1 pct. af BNP i 2020 – og er forbedret med 0,1 pct.-point til 0,4 pct. af BNP i 2021. Nye eksterne oplysninger, som påvirker en række strukturelle provenuer, trækker isoleret set den strukturelle saldo i en mere positiv retning i 2020 og 2021 sammenlignet med vurderingen i december. Det gælder særligt Danmarks Statistiks ændrede behandling af kurstab og -gevinster i opgørelsen af de offentlige netto-renteudgifter samt en betydelig opjustering af pensionsformuen i nationalregnskabsstallene for 2019, *jf. også bl.a. kapitel 8 i Økonomisk Redegørelse, maj 2020.*

I modsat retning trækker de dele af gennemførte erhvervs- og jobrettede tiltag, som ikke er engangsforhold – og som dermed svækker den strukturelle saldo særligt i 2020.

I forhold til krisens påvirkning af den underliggende potentielle udvikling for økonomien – opgjort ved udviklingen i den skønnede strukturelle bruttoværditilvækst – er denne behæftet med særskilt stor usikkerhed. De aktuelle skøn beregnet med den sædvanlige outputgab-metode peger med stor usikkerhed på en nedjustering af den potentielle produktion med 1-1½ pct. i 2020 og 2021 i forhold til skønnet i december. Det er mindre, end der umiddelbart var udsigt til i kølvandet på finanskrisen, *jf. boks 2.1 i Økonomisk Redegørelse, maj 2020.*

Der er ikke foretaget skøn for den mulige langsigtede effekt, herunder frem mod 2025. En række forhold kan have betydning, herunder både udgangspunktet for økonomien og den fremadrettede udvikling.

Coronakrisen er bl.a. ikke udløst af ubalancer, og i takt med at inddæmningstiltag hæves, kan de fleste virksomheder vende tilbage til en mere normal produktion. Den øgede usikkerhed forbundet med coronapandemien kan imidlertid have afledte effekter gennem bl.a. lavere investeringer i en periode. Hertil kommer øgede omkostninger i forbindelse med fysisk afstand mv. Endeligt kan krisen forårsage mere langvarige sektorforskydninger som følge af nye forbrugsmønstre og ændringer i international handel.

Selv om det danske arbejdsmarked er fleksibelt, kan omstillingsbehovet mellem sektorer føre til overgangsvist højere strukturel ledighed. Som udgangspunkt ventes den strukturelle ledighed imidlertid ikke at være påvirket af coronakrisen på længere sigt. Der kan også i en periode opstå effekter på arbejdsstyrken, fx via udenlandsk arbejdskraft eller unge i uddannelse, men det er endnu uklart, om sådanne påvirkninger kan ventes at række frem til 2025 og derefter.

Bider krisen sig fast, vil der kunne komme relativt langvarige konsekvenser for den potentielle produktion, fx via mindre opbygning af kapitalapparat og derved afledte effekter på produktivitetsudviklingen. Produktivitetsudviklingen er den drivende faktor for velstanden på sigt, herunder fordi lønudviklingen historisk følger produktivitetsudviklingen. Ændringer i produktivitetsudviklingen er imidlertid

over en årrække omtrent neutral for de offentlige finanser og den strukturelle offentlige saldo. Det skal ses i sammenhæng med, at offentlige indtægter og udgifter påvirkes nogenlunde parallelt heraf, *jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 262 (Alm. del) af 10. marts 2017.*

Beregningen af det finanspolitiske råderum og skønnet for den strukturelle saldo frem mod 2025 vil blive opdateret i forbindelse med en opdateret 2025-fremskrivning til august. I den opdaterede opgørelse vil der blandt andet indgå virkninger af finanslovsforslaget for 2021, øvrige politiske aftaler mv., ligesom der vil blive indregnet nye oplysninger, opdaterede skøn mv. Opgørelserne af strukturel saldo og råderum samt økonomien i øvrigt vil således kunne påvirkes af en række faktorer, herunder med forskelligt fortegn. En vurdering kan således ikke meningsfuldt foretages uden en samlet fremskrivning.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister